

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วิธีการในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองลำพูน 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความเหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองลำพูน และ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำพูน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 372 ครัวเรือน จาก 15 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และกลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 6 ท่าน ผลการวิจัยที่วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ซึ่งยังเป็นนักเรียนนักศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน สำหรับขยะมูลฝอยที่เกิดจากครัวเรือน ส่วนใหญ่มีปริมาณขยะมูลฝอยในแต่ละวันต่ำกว่า 2 กิโลกรัม และมักเป็นจำพวกเศษอาหาร เศษผักและเศษผลไม้

ด้านการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน พบว่า การรวบรวมขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย การลดปริมาณขยะมูลฝอย และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยรวมครัวเรือนมีการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยถูกต้องบ่อยครั้ง

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและด้านความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในระดับมาก ส่วนด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ขยะมูลฝอยและด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง

ความเหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนมีความเหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยในด้านการรวบรวมขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย การลดปริมาณขยะมูลฝอย และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในครัวเรือน พบว่า ปัจจัยที่มีผลได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยพบว่า ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน ได้แก่ ปัญหาในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จำนวนถังขยะที่มีปริมาณน้อยเกินไป และรถเก็บขนขยะที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาในการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยของทางเทศบาล ได้แก่ ปัญหาการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชน ปัญหาการเก็บรวบรวม และปัญหาในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของเทศบาล ได้แก่ ปัญหาความร่วมมือของประชาชนและปัญหาด้านงบประมาณ

The main objectives of the research were to investigate: 1) the wastes management methods ; 2) the various factors affecting the suitability of wastes management; and, 3) the problems and obstacles in waste management by households in Lamphun municipality. Data was gathered from a sample group of 372 respondents from 15 communities in Lamphun municipality including 6 groups of community leaders. Data collected was then analyzed using the statistical package for social sciences (SPSS for Windows). Results, were as follow:

General information showed that majority of respondent were female with ages ranging from 21 to 30 years old and had completed either upper secondary or collegiate level. Most of them were still studying but earning an average monthly income of 5,000 baht. Each household had an average of 3-4 members. Majority of the respondents had less than 2 kg daily waste per household, consisting mostly of food, plant and fruit remains.

On wastes management, it was found that many of the respondents often and correctly practiced collection, separation, disposal, reduction and recycling of wastes.

Results of the study indicated that factors related to the knowledge/ understanding about wastes and awareness towards the waste problem, were found to have highly affected the wastes management by the households. On the other hand, factors involving the receiving of information about wastes situation and participation in wastes management, were shown to have moderate influence towards wastes management.

Regarding the suitability of wastes management by households, results showed that wastes were suitably managed in terms of their collection, separation, disposal, reduction and recycling at a moderate level.

Regarding the relationship between factors that affect wastes management of households, results indicated that factors involving the receiving of information on the situation of wastes problem, the knowledge/understanding about wastes, participation in wastes management and awareness towards wastes problem, were related to wastes management by households in Lamphun municipality.

Further results also indicated the various problems encountered by the respondents in relation to wastes management. These consisted of problems about receiving information about wastes management, the less number of waste bins available and the insufficient number of wastes collection trucks. Meanwhile, problems involving wastes management practices of the Lamphun municipality included separation of wastes, storage and collection of wastes collection fee from the households. In addition, factors affecting the wastes management of Lamphun municipality included problems about people's participation in wastes management and about operational budget.